

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 1903/2015
28.01.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у поступку предлагача З.С. и И.С., обоје из Б., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 г 1006/14 од 16.11.2015. године, у седници већа одржаној дана 28.01.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача па се потврђује решење Апелационог суда у Београду Р4 г 1006/14 од 16.11.2015. године.

Образложење

Предлагачи су дана 05.09.2014. године поднели захтев Вишем суду у Београду и допуну захтева 24.09.2015. године, којим су тражили да се утврди да је у предмету П 153/2012 Вишег суда у Београду предлагачима повређено право на суђење у разумном року, да се одреди том суду рок од 60 дана у коме ће окончати парнични поступак у наведеном предмету и да се предлагачима исплати примерена накнада у износу од по 1.000 евра.

Апелациони суд у Београду решењем Р4 г 1006/14 од 16.11.2015. године одбија захтев предлагача да се утврди да им је повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Вишим судом у Београду у предмету П бр.153/12 и утврди право на накнаду нематеријалне штете у износу од по 1.000 евра.

Против наведеног решења предлагачи благовремено изјављују жалбу побијајући га због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Трошкове жалбеног поступка нису тражили.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу члана 86 став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08 ... 101/13), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана 386. и члана 402. ЗПП („Службени

гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14), у вези са чланом 30. став 2. ЗВП („Службени гласник СРС“ бр. 25/82 „Службени гласник РС“, бр. 46/95 ... 55/14), који се примењује на основу члана 8в Закона о уређењу судова и закључио да жалба предлагача није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка, 1, 2, 3, 5, 7 и 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а жалбом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из цитиране законске одредбе.

Чланом 8. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова (“Службени гласник РС“ број 101/2013) прописано је да странка у судском поступку која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року, може непосредно вишем суду поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року. У ставу 2. цитиране законске одредбе прописано је да се захтевом из става 1. овог члана може тражити и накнада за повреду права на суђење у разумном року.

Одредбом члана 8б став 1. истог закона прописано је да ако непосредно виши суд утврди да је захтев подносиоца основан, може одредити примерену накнаду за повреду права на суђење у разумном року и одредити рок у коме ће нижи суд окончати поступак у коме је учињена повреда права на суђење у разумном року.

Разумна дужина судског поступка представља оптимално време које је потребно да се одлучи о праву странке, које је спорно да би се неизвесност отклонила, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује правна сигурност странака. Оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија која се оцењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року поступања суда, природе захтева, односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

Сагласно цитираним законским одредбама и примењујући наведене критеријуме, Апелациони суд у Београду је ценећи дужину трајања поступка пред Вишим судом у Београду у предмету П 153/12 правилно закључио да се трајање поступка пред тим судом не може оценити као поступање које је довело до повреде права предлагача на суђење у разумном року. У конкретном случају, тужба у овој парници је поднета 29.02.2012. године против тужених ради утврђења ништавости уговора утврђења ништавости исправе, накнаде штете, враћању готовог новца и предаје ствари. Тужиоци су тражили и одређивање привремене мере и обавезивање тужених да тужиоцима предају кључеве од спорног стана и предају га у посед тужиоцима те да им се забрани располагање и отуђивање таксативно наведених покретних ствари. Дана 14.03.2012. године првостепени суд је послао тужбу на одговор туженима који су благовремено доставили одговоре на тужбу. Поднеском до

24.08.2012. године тужиоци су се изјаснили на наводе тужених из одговора и проширили тужбу на Ј.К.. На ове наводе тужени од првог до петог реда су се изјаснили у поднеску од 24.10.2012. године, а решењем првостепеног суда од 14.11.2012. године суд је наложио тужиоцима уређење тужбе у смислу члана 98. ЗПП. Припремно рочиште од 04.04.2012. године није одржано јер све странке нису уредно позване, а следеће је заказано за 19.09.2013. године, које из истих разлога није одржано. Такође из истих разлога нису одржана ни припремна рочишта од 21.01.2014, 18.03.2014. и 26.06.2014. године. Рочиште од 01.10.2014. године је неодржано због неуредне доставе позива неким од тужених, а такође ни припремно рочиште од 17.12.2014. године. Поднеском од 02.04.2014. године тужиоци су поновили предлог за одређивање привремене мере, а тужени Ј.К. се поднеском од 16.06.2014. године изјаснио да не прихвата субјективно проширење тужбе. Припремно рочиште је одржано 07.04.2015. године ради прибављања кривичних списа и одложено за 29.05.2015. године. На том рочишту је закључено припремно рочиште, одређено извођење доказа ради утврђења битних чињеница и одређен временски оквир од пет рочишта, односно оквирно годину и по дана. Након одржавања рочишта за главну расправу 04.09.2015. године, тужиоци су доставили нове доказе уз поднесак од 08.07.2015. године, а рочиште за главну расправу од 04.09.2015. године је одржано и започето саслушање туженог В.Р., чему се тужилац И.С. противио и због чега је затражено изузеће поступајућег судије. Решењем од 11.09.2015. године одбијен је захтев за изузеће судије и поступак је у фази достављања овог решења странкама.

Апелациони суд у Београду закључује да предметни поступак не испуњава захтеве поступања у разумном року, али да се трајање поступка не може ставити на терет суду пред којим је вођен (Виши суд у Београду). Ово из разлога што се у конкретном случају ради о сложеном парничном поступку, у коме тужба садржи више захтева за пресуду са предлогом за одређивање привремене мере који иако потичу из истог материјално правног односа и заснивају се на сличном чињеничном основу су довољно различити утолико да је за одлуку о сваком од постављених захтева потребно утврђење других додатних околности. На страни тужених се налази више лица, а тужиоци су вршили субјективно преиначење тужбе, при чему су погрешно означили лице у односу на које су вршили субјективно преиначење тужбе. Наведено лице није прихватило преиначење тужбе а 6 припремених рочишта није одржано, јер странке нису уредно позване. Након што су све странке уредно обавештене и након тога стечени услови за одржавање рочишта настала је потреба за одлагањем рочишта ради прибављања доказа кривичних списа. Тужиоци су након тога допунили доказни поступак предлогом за извођење нових доказа и затражили изузеће поступајућег судије, па је то био нови разлог за прекид расправљања до 11.09.2015. године када је одбијен захтев за изузеће судија. Коришћење процесних овлашћења од стране предлагача свакако је утицало на дужину судског поступка, а у току припремања главне расправе првостепени Виши суд у Београду је поступао сагласно одредбама члана 289. у вези члана 301. ЗПП. Заказивање рочишта за главну расправу од 04.04.2012. године не може се третирати као неефикасност и неактивност првостепеног суда. Припремено рочиште одржано је тек 29.05.2015. године

очигледно због процесних сметњи које се односе на обавештавање свих странака у поступку, а које нису пропусти првостепеног суда. Следом тих разлога, Апелациони суд одбија захтев за утврђење повреде права на суђење у разумном року и исплату примерене накнаде као неоснован.

Овакав правни став првостепеног суда у свему прихвата и Врховни касациони суд, као другостепени, као и дате разлоге од стране Апелационог суда у Београду.

Из наведених разлога, на основу члана 401. став 1. тач. 2. и 3. Закона о парничном поступку, а у вези са чланом 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**